

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/92/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210492
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210492.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/186/2012-85 zo dňa 30. októbra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi zaplataenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia v exekučnej veci navrhovateľa ako oprávneného vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. Ex 8329/2009. Konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal naplnenie atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Predovšetkým neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k primárnemu definičnému znaku predmetného zodpovednostného vzťahu, a to nesprávnemu úradnému postupu. Tvrdenia navrhovateľa o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom po dobu viac ako 15 mesiacov nebolo pravdivé. Z vykonaného dokazovania podľa prvostupňového súdu bolo jednoznačne preukázané, že k vydaniu poverenia došlo po uplynutí 81 dní. Dôvodom bola potreba predloženia listiny, a to úverovej zmluvy a následne oznámenie oprávneného o nesplnení edičnej povinnosti. V tejto spojitosti okresný súd uviedol, že podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Nerešpektovanie lehôt ustanovených zákonom aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu samo o sebe nemusí znamenať porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Môže byť významné pri hodnotení či sa celé konanie skončilo v primeranej lehote. Ďalej zdôraznil, že poverenie na vykonanie exekúcie nepredstavuje skončenie konania a uplynutie času v trvaní 81 dní, môže byť právne významné pri hodnotení primeranosti celého konania. Navrhovateľ však ani minimálnym spôsobom neodôvodnil zásah do jeho práva prekročením lehoty na vydanie poverenia o 81, keďže v žalobe tvrdil nevydanie poverenia po dobu dlhšiu ako 15 mesiacov.

Okresný súd ďalej argumentoval, že zámerom zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia v trvaní 15 dní bolo zefektívnenie exekučného konania a snaha dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie

exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu. Uvedená lehota je pre súd záväzná len do tej miery, ak by jej nedodržanie mohlo byť označované za zbytočný prieťah. Ide o ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa poverenie mohlo vydať. Pre záver o zbytočných prieťahoch exekučného súdu, však nestačí len samotné prekročenie 15 dňovej lehoty, ale aj naplnenie ďalších relevantných okolností prípadu. Medzi takéto okolnosti patrí správanie sa oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, vrátane ďalšieho priebehu konania, postupu exekútora a exekučného súdu. Tomu zodpovedá aj novelizovaná úprava ust. § 9 Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá už explicitne zakotvila aj požiadavku posúdenia nesprávneho úradného postupu v závislosti od výsledkov právoplatných rozhodnutí označených súdov alebo vybavenia sťažnosti na prieťahy, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy.

Prvostupňový súd sa zaoberal aj posúdením podmienky resp. kategórie rýchlosti konania, ktorá je jednou z podmienok spravodlivého procesu v širšom zmysle slova. Príliš dlhé konanie ohrozuje jeho účinnosť, pričom pomalá spravodlivosť je považovaná za odmietnutú spravodlivosť. Rýchlosť však neznamená prenáhlenosť, v tom zmysle, aby tým neutrpela kvalita rozhodovania. Rýchlosť nesmie ísť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania ostatných základných princípov konania (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu Neumeister v. Rakúsko zo dňa 27.12.1968). V rozhodnutí vo veci Bodaerd v. Belgicko zo dňa 22.10.1992 Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu uviedol, že článok 6 Dohovoru predpisuje rýchlosť súdneho konania, ale súčasne zakotvuje všeobecnejší princíp riadneho výkonu spravodlivosti. Dohovor taktiež ráta s tým, že konanie sa nemá príliš unáhlieť. Nadväzne, bolo elementárnou povinnosťou exekučného súdu náležite skúmať podmienky vydania poverenia, s čím je spojené plynutie času.

Je všeobecne známe, že aplikácia komunitárneho práva v oblasti noriem na ochranu spotrebiteľa predstavovala prelomenie predchádzajúcej súdnej praxe aj v oblasti exekučného konania. Osobitne v období pred legislatívnymi zmenami exekučného poriadku, smerujúcimi k úplnej transpozícii smerníc európskeho práva. Navrhovateľ, ktorý poukazoval na zásah do svojich podnikateľských aktivít, sa práve v ich dôsledku stal centrom pozornosti ochrany spotrebiteľa v Slovenskej republike, ako aj na úrovni príslušných orgánov Európskej únie. Podmienky poskytovania úverov, na základe ktorých boli vydávané exekučné tituly predstavujúce rozhodcovské rozsudky, boli kvalifikované ako neprijateľné podmienky. Z tohto aspektu okresný súd poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý vo svojom rozhodnutí Asturcom Telecomunicaciones C-40/08 zdôraznil povinnosť súdu ex officio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany predpokladaný Smernicou 93/13, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Osobitne prvostupňový súd zdôraznil uznesenie Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu vo veci práve samotného navrhovateľa proti Ivete Korčkovskej, vec C-76/10, ktorý vo vzťahu k navrhovateľovi rozhodol tak, že vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia vydaného bez účasti spotrebiteľa, uložil povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom a uplatnenej v tomto rozhodnutí, ak tento súd má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave a podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva.

V kontexte uvedeného bolo povinnosťou exekučného súdu postupovať v súlade s judikatúrou komunitárneho práva, v dôsledku čoho objektívne nemohlo dôjsť k dodržaniu zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia. Dodržanie uvedenej zákonom stanovenej lehoty totiž nemohlo byť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti, rešpektovania základných princípov konania, najmä kompenzovania nerovného stavu medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby (posudzovaním nekalých podmienok zmluvy). V predmetnom exekučnom konaní aj došlo k zastaveniu exekúcie v plnom rozsahu.

Napokon, okresný súd poukázal i na okolnosť, že finálna legislatívna úprava ustanovenia § 44 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, aktuálne už vyřala vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov zo zákonom stanovenej pätnásťdňovej lehoty na vydanie poverenia od doručenia žiadosti súdneho exekútora. K uvedenému došlo práve v dôsledku správania sa podnikateľských subjektov, teda aj navrhovateľa, predstavujúceho nerešpektovanie noriem na ochranu spotrebiteľa. Záverom prvostupňový súd konštatoval, že prehliadnúť nie je možné ani množstvo žalôb rovnakého typu podaných navrhovateľom na súd bez preukázania legitimácie a hodnotového výkladu

práva. Uplatnený nárok navrhovateľa je vykonštruovaným nárokom obsahujúcim nepravdivé tvrdenia, preto je výkon takéhoto práva i v rozpore s dobrými mravmi.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi náhradu trov nepriznal, nakoľko tento si ich nevyčísľil a z obsahu spisu ani nevyplýva ich vznik.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci okresnému súdu na nové prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti súdu vytýkal, že navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že elektronicky na mailovú adresu súdu podal návrh na zrušenie pojednávania odôvodnený skutočnosťou, že všetci sudcovia daného okresného súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho viedol pojednanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Správne mal okresný súd vec predložiť na rozhodnutie o pridelení inému súdu. Navrhovateľovi však vôbec nebolo predložené rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov okresného súdu, pričom v prípade nevyvylúčenia sudcov by sa navrhovateľ bránil podaním sťažnosti na Ústavnom súde, za okolností ich vylúčenia by bolo zrejmé, že o veci rozhodoval nezákonný sudca. Bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia však bola možnosť jeho obrany pred zákonným sudcom odňatá a celkom zmarená.

Zároveň odvolateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. V konaní pritom môže vylúčený sudca urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti predovšetkým pojmovo však predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Vyjadrenie odporcu k veci bolo navrhovateľovi doručené 26.08.2013. Termín pojednávania (30.10.2013) prvostupňový súd opakovane určil po tom, ako bolo prvé pojednanie (18.09.2013) odročené na základe žiadosti navrhovateľa o prerušenie konania a okresný súd predmetný procesný návrh zamietol. Navrhovateľ opätovne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním

vedeným pred Okresným súdom Nitra. Pokiaľ okresný súd túto skutočnosť nevyhodnotil ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania (§ 119 ods. 1 O.s.p.), tento jeho postup zodpovedá názoru ustálenej súdnej praxe o kolízii pojednávania, ako prípadnom dôležitom dôvode pre odročenie pojednávania. Podľa tohto názoru okrem existencie kolízie pojednávania musia byť uvádzané ďalšie okolnosti, ktoré sú takého charakteru, že ich možno vyhodnotiť ako ospravedlniteľný dôvod pre to, aby sa právny zástupca zúčastnil práve na kolidujúcom pojednávani a nie na pojednávani v prejednávanej veci. Navrhovateľ respektíve jeho právny zástupca v písomnom ospravedlnení z neúčasti na nariadenom termíne pojednávania však žiadne takéto okolnosti pre ktoré sa zúčastnil právny zástupca pojednávania na Okresnom súde v Nitre neuviedli.

Za neopodstatnené považoval odvolací súd aj tvrdenia navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyvúčení (uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 5NcC/332/2013-19 zo dňa 03.04.2013). Odvolateľ v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyvúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktorý okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach, konajúci súd sa musí vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu, a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej a konkrétnej rovine.

V tejto spojitosti platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil, keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa predmetnou odvolacou námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí, také tvrdenia okresný súd nevyvodil a ide o pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov. Pokiaľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovanie okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem vyššie uvedeného záveru, ide z dôvodu absencie bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať, o nepreskúmateľnú námietku.

Je výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov, na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie nepredložil relevantnú, respektíve akúkoľvek protiargumentáciu. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.